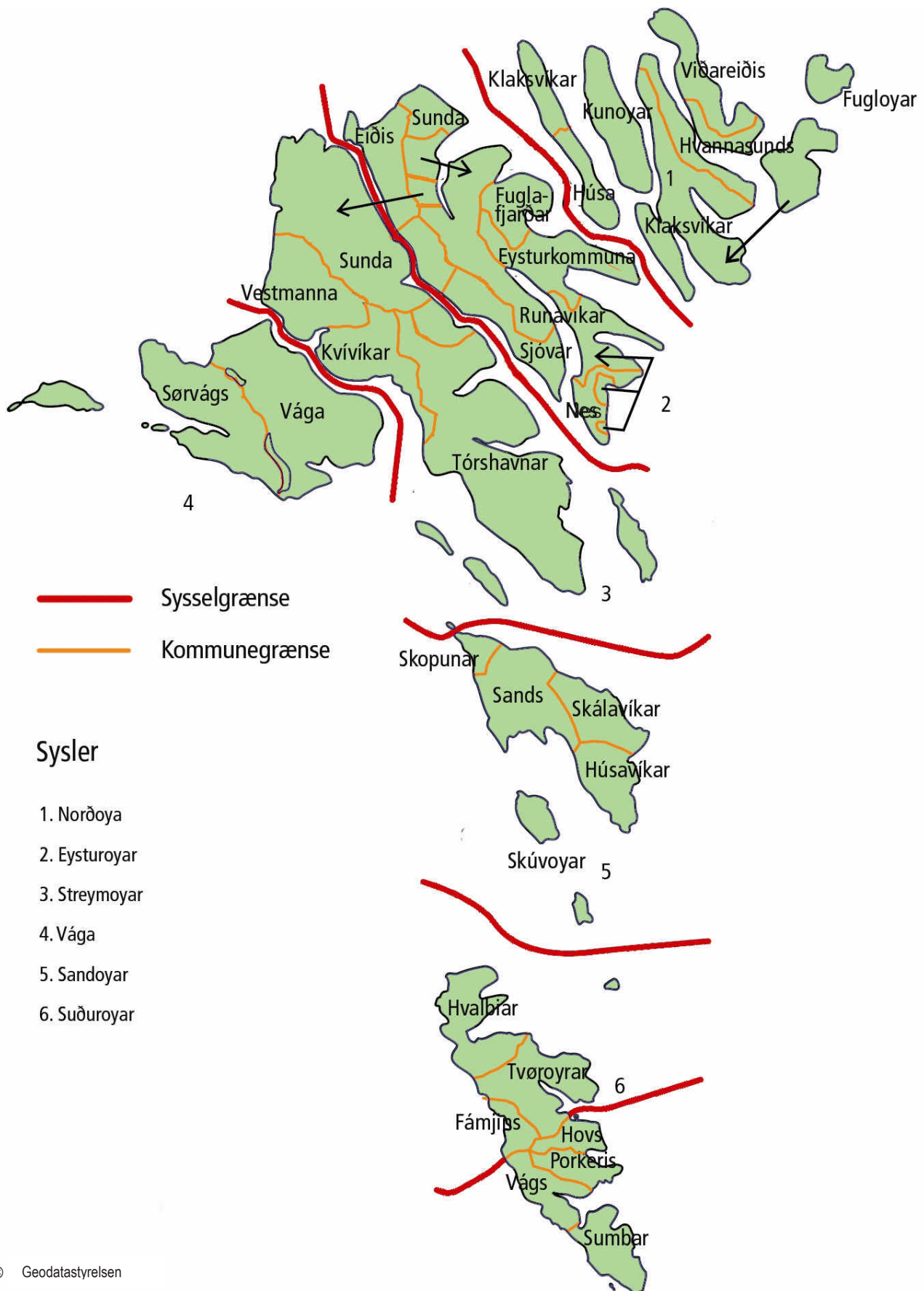

Færøerne

Grønland

Færøerne og Grønland

Befolkningerne

Den økonomiske udvikling

Befolkningerne

Ét rige – tre forskellige samfund

Kongeriget Danmark er et konstitutionelt monarki som består af Danmark og de to områder Færøerne og Grønland. Det fælles parlament Folketinget har 179 medlemmer, hvoraf 175 vælges i Danmark, to på Færøerne og to i Grønland.

I det 20. århundrede har landene gradvist frigjort sig fra Danmark og har i dag et udbygget hjemmestyre. Ved folkeafstemninger er en større selvstændighed indført. I Grønland blev hjemmestyret indført den 1. maj 1979 og selvstyret den 21. juni 2009. Færøerne er en delvis selvstyrende del af Rigsfællesskabet ifølge *Lov om Færøernes Hjemmestyre* fra 1948 og udøver det parlamentariske selvstyre i et af verdens ældste parlamenter, Lagtinget.

Færøerne og Grønland lovgiver om egne forhold som fx fiskeri, bolig, skole, handel, kommunale forhold mv., mens spørgsmål om udenrigs- og sikkerhedspolitik er fællesansliggender efter dansk lov.

Færøerne og Grønland er med tiden blevet mindre økonomisk afhængige af Danmark, men modtager betydelige midler fra den danske stat. I 2016 modtager Færøerne 642 mio. kr. i bloktilskud, mens Grønland modtager 3.682 mio. kr. Oven i dette afholder den danske stat udgifterne til bl.a. retsvæsen og forsvar. Hvis Grønland begynder at få indtægter af sine naturressourcer, vil tilskuddet gradvist blive formindsket.

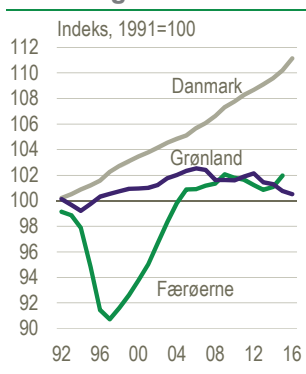
Små befolkninger i forhold til den danske

Den danske befolkning er langt større end den færøske og grønlandske. Der bor 5,7 mio. mennesker i Danmark, mens der bor 49.000 på Færøerne og 56.000 i Grønland. Til sammenligning bor der omkring 50.000 i en middelstor dansk provinsby.

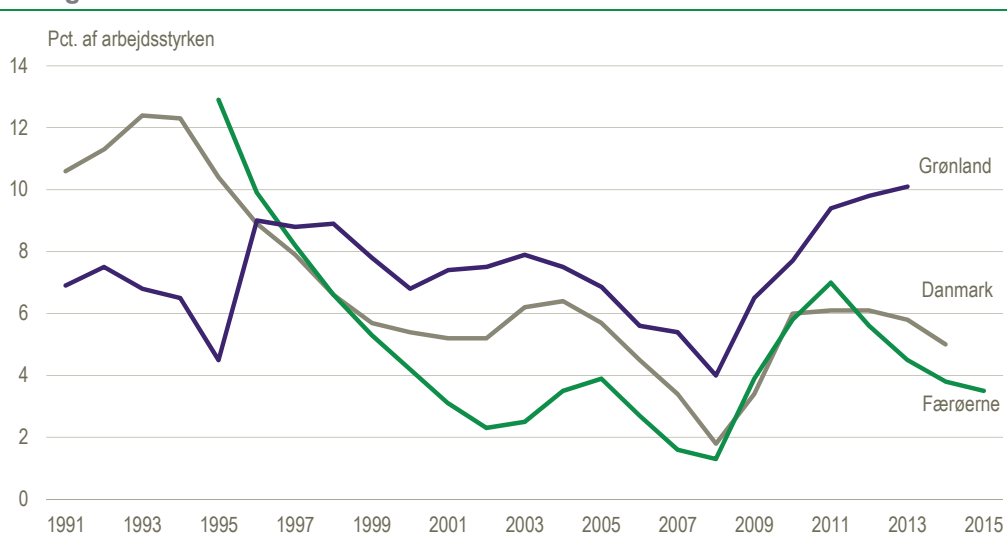
Færøernes krise i midten af 1990'erne

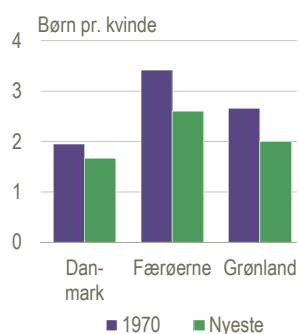
Mens befolkningen er steget svagt i Danmark og Grønland siden 1990, oplevede færingerne i midten af 1990'erne en kraftig tilbagegang i befolkningen. Hovedårsagen var en økonomisk krise med negativ vækst og en stærkt stigende arbejdsløshed. Først i 2003 var der lige så mange mennesker på Færøerne, som der var i 1990.

Figur 1
Befolkningernes udvikling

Figur 2 Ledighed

Figur 3
Fertilitet

Anm.: Data for Danmark er fra 2015, mens Grønland og Færøerne er fra 2014.

Kvinder føder færre børn ...

For alle tre dele af riget gælder det, at kvinder får færre børn i dag end i 1970. I Grønland fik en kvinde 2,7 børn i 1970 mod 2,0 børn i dag. I 1970 fik en færøsk kvinde i gennemsnit 3,4 børn mod 2,6 børn i dag, og i Danmark fik kvinderne næsten 2 børn i 1970 mod 1,7 i dag. Fertiliteten har således været mest nedadgående på Færøerne.

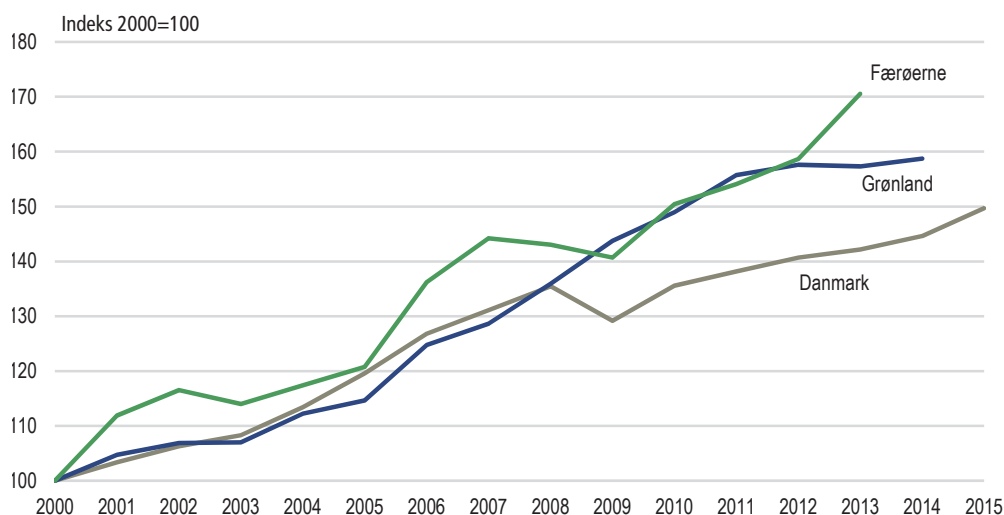
... og lever længere

Det er også på Færøerne, at folk lever længst. Mænds gennemsnitlige levealder på Færøerne er 79 år, mens danske mænd lever, til de er 79 år, og grønlandske mænd til de er 69 år. Tilsvarende lever færøske kvinder i gennemsnit, til de er 84 år, mens danske kvinder gennemsnitligt lever, til de er 83 år og grønlandske kvinder til de er 74 år.

Den økonomiske udvikling

Små økonomier i forhold til den danske

De færøske og grønlandske økonomier er små i forhold til den danske. Mens det danske bruttonationalprodukt (BNP) udgjorde 1,986 mia. kr. i 2015, var BNP i Grønland 13,7 mia. kr. i 2014. Færøernes BNP udgjorde i 2013 14,7 mia. kr.

Figur 4 **Udviklingen i BNP i løbende priser**

www.statistikbanken.dk/hat01

Fiskeriet har stor betydning for økonomien mod nord

Foruden den generelle konjunkturudvikling har den økonomiske udvikling på Færøerne og Grønland været stærkt påvirket af udviklingen i fiskeriet. Grønlands økonomi er specielt sårbar over for prisen på rejer. Færøernes økonomi er ligeledes stærkt afhængig af fiskeriet, herunder antal fiskedage, udviklingen for opdrættede laks og prisen på bl.a. rejer og torsk.

Hvis du vil vide mere

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for Færøerne og Grønland helt tilbage til den første *Statistiske Årbog* i 1896. Både Færøerne og Grønland har i dag deres eget statistikbureau, som kan byde på mange flere tal og oplysninger. De to landes statistikbureauer findes www.hagstova.fo for Færøerne og www.stat.gl for Grønland. Beretningerne fra Rigsombudsmanden på Færøerne og Grønland er også gode kilder til orientering.

Table 425

Nøgletal for Danmark, Færøerne og Grønland

	År	Danmark	År	Færøerne	År	Grønland
Total areal, km ²	2016	43 094	2015	1 396	2016	2 166 086
Middeltemperatur, januar, celsius ¹	1961-1990	0,0	1961-1990	3,4	1961-1990	-7,4
Middeltemperatur, juli, celsius ¹	1961-1990	15,6	1961-1990	10,3	1961-1990	6,5
Nedbør, mm. ¹	1961-1990	712	1961-1990	1 284	1961-1990	752
Befolkning	2016	5 707 251	2015	48 724	2016	55 847
Fertilitet	2015	1,7	2014	2,6	2014	2,0
Middellevetid, mænd	2015	78,6	2014	79,4	2010:2014	69,1
Middellevetid, kvinder	2015	82,5	2014	84,1	2010:2014	73,7
Arbejdsstyrken	2014	2 668 890	2015	29 950	2014	26 764
Ledige i pct. af arbejdsstyrken ²	2014	5,0	2015	3,5	2014	10,3
Udførte aborter pr. 1.000 levendefødte børn	2014	265	2013	36	2013	1 057
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte, drenge	2015	3,9	2014	12,5	2015	18,1
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte, piger	2015	3,5	2014	-	2015	2,4
Selv mord pr. 100.000 indbyggere	2014	11,2	2009-2012	6,2	2012	100
Forbrugerprisindeks (inflation), årlig vækst i pct.	2015	0,4	2015	-1,7	2015	1,2
Samlet fiskerifangst, 1.000 tons	2015	1 174	2014	543	2015	106
Heraf fangst af rejer i pct. af samlet fangst	2015	-	2014	0,9	2015	32,1
Import, mio. kr.	2015	572 871	2014	5 971	2015	3 942
Heraf import fra Danmark i pct.	2015	●	2014	27,2	2015	73,2
Eksport mio. kr.	2015	635 015	2014	6 362	2015	2 656
Heraf eksport til Danmark i pct.	2015	●	2014	6,6	2015	81,6
Eksport af fisk og fiskeprodukter i pct.	2015	3,2	2014	97,0	2015	89,4
Bruttonationalprodukt (BNP), årets priser, mio. kr.	2015	1 985 800	2013	14 678	2014	13 701
Årlig realvækst i pct. af BNP	2015	1,2	2013	...	2014	-1,6
BNP i årets priser pr. indbygger, kr.	2015	350 866	2013	305 500	2014	243 400
Betalingsbalancen, løbende poster, mio. kr.	2014	149 921	2012	-447
Betalingsbalancen i pct. af BNP	2014	7,5	2012	-3,2
Overskud på offentlige finanser i pct. af BNP	2015	-2,1	2014	-2,6	2014	2,9
Bloktilskud fra den danske stat, mio. kr.	2016	●	2016	642	2016	3 682

¹ Meteorologiske oplysninger målt i Thorshavn på Færøerne og Nuuk i Grønland. ² Ledigheden på Grønland opgøres som medio-ledige i pct. af den potentielle arbejdsstyrke. ³ Opgjort som internetabonnement på Færøerne.